

YTTRANDE**Handläggare**

Christin Borg

Datum

2026-06-11

Diariernr

26/00280

kn.remissvar@regeringskansliet.se

nils.westling@regeringskansliet.se

Ert dnr: KN2026/01173

Yttrande av promemorian Tillfälligt statsbidrag för sänkta priser i Kollektivtrafiken, KN2026/01173

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland har beretts möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till förordning om tillfälligt statsbidrag för sänkta priser i kollektivtrafiken och vill framföra följande.

Allmänna synpunkter

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland delar ambitionen att stärka kollektivtrafikens konkurrenskraft och tillgänglighet, bland annat genom lägre biljettpriser. Det är också positivt med ett nationellt stöd för att göra kollektivtrafiken mer attraktiv. Vi bedömer dock att det föreslagna stödet innebär betydande praktiska, administrativa och ekonomiska utmaningar för de regionala kollektivtrafikmyndigheterna.

Det föreslagna stödet är av tillfällig karaktär och kan innebära ett ökat resande under perioden men bedöms ha begränsad effekt på resenärernas långsiktiga beteenden. Tillfälliga prissänkningar under en begränsad period skapar i regel inte varaktiga förändringar i resvanor och bedöms därför inte heller ge några betydande eller bestående intäktsökningar eller miljö- och klimatvinster.

Om det lägre biljettpriset leder till ett ökat resande under perioder då kapacitetsutnyttjandet redan är högt, kan det medföra behov av förstärkningstrafik eller andra anpassningar, vilket i sin tur kan innebära ökade kostnader för de regionala kollektivtrafikmyndigheterna. Dessa konsekvenser beaktas inte i förslaget.

Kort framförhållning för genomförande

Förordningen föreslår stödperioden enligt 1 § omfattas av resande från den 1 juli 2026. Detta innebär att de regionala kollektivtrafikmyndigheterna ges begränsad tid att anpassa biljettsystem, försäljningskanaler, kundinformation, ekonomiska rutiner och uppföljningssystem.

För att kunna genomföra en nationellt kommunicerad prissänkning på ett rättssäkert och kundvänligt sätt krävs normalt en förberedelseperiod. Den föreslagna tidsramen riskerar att leda till förlorade intäkter och stöd, ökade administrativa kostnader samt praktiska svårigheter i genomförandet.

Administrativa utmaningar

Enligt 4 § och 7 § ska bidraget baseras på antalet sålda rabatterade månadsbiljetter som har börjat användas senast den 1 december 2026. Även om konstruktionen utgår från sålda biljetter så medför kravet på reseperiod omfattande anpassningar för biljetternas villkor, tekniska justeringar i system och försäljningskanaler, i kundkommunikation samt för ekonomisk uppföljning och redovisning.

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län**Postadress:**
Box 143
841 22 Ånge**Besöksadress:**
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors**Telefon:** 0775-50 77 70**Org. nr:**
222000-2923**Webb/e-post:**
registrator@dintur.se
www.dintur.se

YTTRANDE

Osäkerheter kring finansiering

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland ser positivt på att ansökningsförfarandet är uppdelat i tre perioder då det möjliggör en successiv uppföljning av förutsättningarna.

Vi ser dock utmaningar i den osäkerhet som följer av 10 § att bidraget kan reduceras om de tillgängliga medlen inte räcker till.

Det innebär att myndigheterna förväntas erbjuda minst 50 procents rabatt utan att i förväg veta om staten kommer att ersätta den fulla kostnaden. Detta skapar betydande ekonomisk osäkerhet och försvårar budgetering och planering.

Förslag till alternativ utformning

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland anser att en mer ändamålsenlig modell vore att den statliga budgeten fördelas mellan de regionala kollektivtrafikmyndigheterna enligt en på förhand fastställd fördelningsnyckel. Varje regional kollektivtrafikmyndighet bör därefter ges möjlighet att själv besluta om vilka biljetter och produkter som ska omfattas, rabattens storlek och period. En sådan modell skulle skapa större förutsägbarhet, minska den ekonomiska risken, den administrativa belastningen och möjliggöra att stödet anpassas till regionala förutsättningar och lokala resmönster.

Kollektivtrafiksektorn har under de senaste åren påverkats av ett förändrat omvärldsläge med ökade kostnader för drivmedel, energi, entreprenadavtal och fordon. Därtill har minskade statliga stöd inom vissa delar av kollektivtrafiken, bland annat för tågtrafiken, påverkat sektorns ekonomiska förutsättningar negativt. Vi står därför inför betydande ekonomiska utmaningar närmsta tiden samtidigt som kraven på ett attraktivt och hållbart trafikutbud kvarstår.

Mot denna bakgrund anser vi att ett statligt stöd som i högre grad tar hänsyn till kollektivtrafikens samlade ekonomiska förutsättningar och långsiktiga utvecklingsbehov skulle vara mer ändamålsenligt än en tillfällig och nationellt styrd prissänkning. Branschorganisationen Svensk kollektivtrafik har tagit fram ett 40-punktsprogram för ökad transporteffektivitet och minskade klimatutsläpp som kan vara en bra utgångspunkt för Sveriges beslutsfattare.

Avslutande synpunkter

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland anser att förslaget syftar positivt men att den föreslagna konstruktionen innebär ökad administration och vissa ekonomiska risker.

Med vänliga hälsningar

Thomas Olsson
Förbundsdirektör

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län